

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

24'üncü Toplantı

7 Nisan 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692)*

2.- *Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697)*

3.- *Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/698)*

4.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İşbirliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659)*

5.- Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/664)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Srasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405)

11.- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574)

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663)

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670)

14.- Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680)

15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 3

7 Nisan 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Taha ÖZHAN (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Cemalettin Kani TORUN (Bursa)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Hasan Basri KURT (Samsun)

(Oturum, Başkan Vekili Cemalettin Kani Torun tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, bugünkü Komisyon toplantısını açıyoruz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı 24'üncü toplantısını açıyorum.

Bugün 15 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemin ilk sırasında, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokol yer almaktadır.

2'nci sırada, Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşme,

3'üncü sırada, Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşme,

4'üncü sırada, Bangladeş'le imzalanan Askeri Eğitim Anlaşması,

5'inci sırada, Nijer'le imzalanan Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması,

6'ncı sırada, Ruanda'yla imzalanan Savunma Anlaşması,

7'nci sırada, Madagaskar'la imzalanan Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel Değişim Anlaşması,

8'inci sırada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle imzalanan Türkiyedeki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırası,

9'uncu sırada, Portekiz'le imzalanan Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşması,

10'uncu sırada, Irak'la imzalanan Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptı,

11'inci sırada, Irak'la imzalanan Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı,

12'nci sırada, Ekvator Ginesi'yle imzalanan Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması,

13'üncü sırada, Sierra Leone'yle imzalanan Ticari ve Ekonomik Anlaşma,

14'üncü sırada, Kenya'yla imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma,

Son sırada da Benin'le imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma yer almaktadır.

Bu aşamada basın mensuplarına teşekkür ediyorum.

Gündemin 1'inci maddesine geçiyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692)*

BAŞKAN – Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/692) esas numaralı tasarı, 22 Mart 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 24 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışişleri Bakanlığına veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, kişisel verilerin korunması, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi bilincinin artmasına paralel olarak her geçen gün daha da önem kazanmış ve temel insan haklarından biri hâline dönüşmüştür.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması, bilgiye erişimin kolaylaşması ve bilhassa İnternet ve telefon gibi teknolojilerin günlük hayatımızda artan rolleriyle birlikte kişisel verilerin korunmasında ulusal ve uluslararası bir dizi standardın benimsenmesi zorunlu hâle gelmiştir.

Nitekim, birçok ülkede kişisel verilerin korunmasına ilişkin ayrıntılı yasal düzenlemelerin kabul edildiği ve bu alanda yasal mevzuata uygunluğu denetleyici çeşitli yapıların oluşturulduğu görülmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 4

Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanarak 8 Kasım 2001 tarihinde Strasbourg'ta imzaya açılan ve 1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe giren Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar Ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokol, kişisel verilerin korunması alanındaki ana sözleşmenin –ki Türkiye buna taraftır– ardından oluşturulan ikinci bağlayıcı uluslararası düzenlemeyi teşkil etmektedir.

3 maddeden oluşan protokolün temel amacı, taraf devletlerdeki kişisel nitelikteki verilerin otomatik işleme tabi tutulması konusunda, denetleyici ve yetkili makamlar ile sınıraşan veri akışlarına dair düzenlemelerin yapılmasıdır.

Ek protokole Avrupa Konseyi dışındaki ülkelerin de taraf olma imkânı bulunmaktadır. Protokole 35 Avrupa Konseyi üyesi ve Avrupa Konseyi dışından Uruguay olmak üzere hâlihazırda 36 devlet taraftır. Ülkemizin de aralarında bulunduğu 8 Avrupa Konseyi üyesi devlet ise hâlen imzacıdır.

Türkiye, kişisel verilerin korunması ve bu alandaki yasal mevzuata uygunluğu denetleyecek yapıların oluşumuyla ilgili uluslararası düzenlemeleri takip ederek ulusal mevzuatını bu yönde geliştirmektedir.

Nitekim, 2010 yılında Anayasa'da yapılan değişikliklerle kişisel verilerin korunması ülkemizde anayasal bir hak hâline getirilmiştir.

Dolayısıyla, ülkemiz de söz konusu protokol imzaya açıldığı gün protokolü imzalamıştır. Protokolün onaylanması, kişisel verilerin korunması alanında yürütülmekte olan millî mevzuat çalışmalarını çerçevesinde ülkemizin Avrupa Konseyi bünyesinde oluşturulan ortak hukuk sistemine dahilini güçlendirecek, kişisel verilerin korunması alanında ortaya çıkabilecek insan hakları ihlallerinin önüne geçilmesine imkân tanıyacak ve ülkemizin uluslararası saygınlığına katkıda bulunacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcımız Sayın Menteş...

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI SELAHADDİN MENTEŞ - Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Dışişleri Bakanlığımızın görüşlerine katılıyoruz. Ek protokolün onaylanmasıyla mevzuatımız güçlenecek, insan haklarının korunmasına ilişkin mekanizmalar daha da güçlendirilecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz var mı?

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNE EK DENETLEYİCİ MAKAMLAR VE SINIRAŞAN VERİ AKIŞINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Kasım 2001 tarihinde Strazburg'da imzalanan "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokol"ün beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/692) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Rize Milletvekili Hasan Karal, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon Raporu'na muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa, 8 Nisan 2016 Cuma günü saat 12.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyon bürosuna iletmeleri gerekmektedir.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 5

2.- *Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697)*

BAŞKAN - Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/697) esas numaralı Tasarı, 30 Mart 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 31 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü, Dışişleri Bakanlığı temsilcimiz Sayın Ali Kemal Aydın' a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, 1961 Tarihli Küçüklüklerin Korunması Konusunda Mahkemelerin Yetkisine ve Uygulanacak Kanuna Daire Sözleşme, ülkemiz bakımından 24 Ekim 1983 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anılan Sözleşme'nin uygulamadaki ihtiyaçları karşılayamaması nedeniyle Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı tarafından, 1996 Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Lahey Sözleşmesi 19 Ekim 1996 tarihinde imzaya açılmıştır. Sözleşme'ye bu zamana kadar 41 ülke taraf olmuştur.

Sözleşme, çocukların ve mallarının korunması bağlamında farklı devletlerin makamları arasındaki yetki çatışmasının bertaraf edilmesini teminen çeşitli düzenlemeler getirmekte, çocuğun mutlak meskeninin bulunduğu ülke, makam ve mahkemelerine öncelik tanımaktadır. Bu itibarla, Sözleşme, yetki karmaşasının ortadan kaldırılması açısından yarar sağlamaktadır.

Söz konusu Sözleşme, Avrupa Birliği ile 2013 yılında başlattığımız Vize Serbestisi Diyaloğu çerçevesinde ülkemizce hayata geçirilmesi beklenen yasal düzenlemelerden birini oluşturmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Menteş, sizin ekleyeceğimiz bir şey var mı?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI SELAHADDİN MENTEŞ – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

VELAYET SORUMLULUĞU VE ÇOCUKLARIN KORUNMASI HAKKINDA TEDBİRLER YÖNÜNDE YETKİ, UYGULANACAK HUKUK, TANIMA, TENFİZ VE İŞBİRLİĞİNE DAİR SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşme”ye çekince ve beyanlarla katılmamızın uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/697) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi ve Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt'un özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon Raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz, 8 Nisan Cuma günü saat 12.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 6

3.- Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/698)

BAŞKAN - Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/698) esas numaralı tasarı 1 Nisan 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve aynı tarihte Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözün önce Dışişleri Bakanlığı temsilcimiz Sayın Ali Kemal Aydın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, 2.007 çocuğun desteklenmesi ve aileyle ilgili diğer nafaka alacaklarının milletlerarası tazminiyle ilgili Lahey Sözleşmesi 5-23 Kasım 2007 tarihleri arasında düzenlenen 21'inci Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı sırasında imzaya açılmıştır. Sözleşmeye Avrupa Birliği kurumsal olarak katılım sağlamıştır. Sözleşme, genel olarak nafaka alacaklarının uluslararası alanda etkin bir şekilde tahsilini sağlamak ve uygulamada birçok belgede yer alan hükümleri birleştirmeyi amaçlamaktadır.

Söz konusu sözleşme, Avrupa Birliğiyle 2013 yılında başlattığımız vize serbestisi diyalogu çerçevesinde ülkemizce hayata geçirilmesi beklenen yasal düzenlemelerden birini teşkil etmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Menteş, ekleyeceğimiz bir şey?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI SELAHADDİN MENTEŞ – Sayın Başkan, ekleyecek bir husus yok, katılıyoruz görüşlere.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

ÇOCUK NAFKASI VE DİĞER AİLE NAFKA TÜRLERİNİN ULUSLARARASI TAHSİLİNE İLİŞKİN SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1 - (1) "Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşme"ye çekince ve beyanlarla katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/698) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu hakkında Rize Milletvekili Hasan Karal, Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt'un özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan Cuma günü saat 12.00'ye kadar Komisyon ofisimize iletebilirler.

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659)

BAŞKAN - Gündemin 4'üncü maddesi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışışleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 7

(1/659) esas numaralı tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 1 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarı 31 Mart 2016 tarihinde tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek raporu olumlu görüşle Komisyonumuza iletilmiştir.

Ben sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcimize veriyorum.

Sayın Büyükelçim...

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, ülkemiz ile Bangladeş arasında askerî eğitim iş birliği faaliyetleri 10 Mart 1981 tarihinde imzalanan Askerî Eğitim ve Öğrenim İşbirliği Anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir. Söz konusu anlaşmanın “mali hususlar” maddesi gereğince lisan kursu, eğitimi, iâşe, barındırma, işletme, bakım, idame, amortisman, atış, tatbikat, yer değiştirme ve benzeri programlara ilişkin harcamalar kabul eden devlet tarafından yani Türkiye tarafından karşılanmaktadır, özellikle Türkiye’de verilen eğitimler bakımından.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde tabildot sisteminin uygulanması nedeniyle Bangladeş Silahlı Kuvvetlerine mensup personelin eğitim gördüğü komutanlıklarımızda ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması konularında sıkıntı yaşandığı görülmüş, bu protokolle anlaşmanın “mali hususlar” bölümünde gerekli değişiklikler yapılarak personele ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması yerine kabul eden devlet tarafından uygun bulunması hâlinde kendilerine ücret ödenerek ödenen ücret ile personelin iâşe ve ibatesinin karşılanması öngörülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül, ekleyeceğimiz bir şey var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM ALBAY İHSAN BÜLBÜL – Sayın Başkanım, değerli üyeler; bugüne kadar Bangladeş’ten 992 kişi, subay ve diğer askerî personel bu mahiyette Türkiye’de eğitim almıştır. Bu sene de toplam 70 kişinin eğitim alması planlanmaktadır.

Diğer hususlarda Dışışleri Bakanlığının görüşlerine katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASINA DAİR 1 NUMARALI DEĞİŞİKLİK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 12 Ekim 2011 tarihinde Dakka’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(1/659) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti’nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışışleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 Cuma günü saat 12.00’ye kadar Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 5’inci maddesine geçiyoruz.

5.- *Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661)*

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 8

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/661) esas numaralı tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 1 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarı 31 Mart 2016 tarihinde tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek raporu olumlu görüşle komisyonumuza iletilmiştir.

Ben sözü Dışişleri Bakanlığı temsilimize veriyorum.

Sayın Büyükelçim...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması 6 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. Anlaşmayla, iki ülke arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk savunma sanayi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânları sağlanması amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül, ekleyeceğimiz bir şey var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM ALBAY İHSAN BÜLBÜL – Sayın Başkanım, daha önce de Nijer ile Türkiye arasında 30 Mayıs 2015 tarihinde askerî alanda eğitim, teknik ve iş birliği çerçevesinde anlaşması imzalanmıştır, mutabakat muhtırası. Bunun dışında ilave edeceğim başka bir husus yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE NİJER CUMHURİYETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (I) 6 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/661) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu hakkında Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve Rize Milletvekili Hasan Karal'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 Cuma günü saat 12.00'ye kadar Komisyon ofisiimize iletebilirler.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyoruz.

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/664) esas numaralı tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş, 1 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarı 31 Mart 2016 tarihinde tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek raporu olumlu görüşle Komisyonumuza iletilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 9

Ben sözü Dışişleri Bakanlığı temsilimize veriyorum.

Sayın Aydın....

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması 11 Mart 2015 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Anlaşmayla, iki ülke arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk savunma sanayi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül, ekleyeceğimiz bir şey var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM ALBAY İHSAN BÜLBÜL – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ekleyeceğimiz bir husus yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Ziya Bey, buyurun.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, Ruanda’yla ilgili daha önce de bu Komisyona bir anlaşma gelmişti, o zaman da sormuştum. Şimdi şu soruyu sormak istiyorum Dışişleri Bakanlığına: Ruanda biliyorsunuz iç savaştan çıkan bir ülke, hâlâ sıkıntıları var bize gelen bilgilere göre. Dışişleri Bakanlığı, Ruanda’da şu anki demokrasinin gelişmesini, insan haklarına duyulan saygıyı ve özellikle oraya gönderilen silahların askeriye sivilere eline geçmesi konusunu nasıl değerlendiriyor, o konuda bir bilgileri var mı? Yani onlara silah satmadan önce hâlâ orada sivilere elinde askerî silahların bulunduğu bilgileri bize geliyor. Bu konuları nasıl değerlendiriyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim.

Ruanda’da son yapılan seçimlerle mevcut Cumhurbaşkanı Paul Kagame yeniden Ruanda Cumhurbaşkanı seçilmiştir ve meşru Cumhurbaşkanıdır. Uluslararası toplum, başta Afrika Birliği Örgütü olmak üzere bu seçimlerin sonuçlarını tanımıştır. Şu anda Ruanda, bölgesindeki en istikrarlı ve güvenli ülkelerden biridir. Doğrudur, geçmişte Hutular ve Tutsiler arasında etnik çatışmaların yaşandığı, hatta soykırım düzeylerine varan çatışmaların olduğu bir ülkedir fakat daha sonra ülkede istikrar sağlanmış, ekonomik kalkınma yönünden de büyük ilerlemeler sağlanmıştır. Biz de karşılıklı, 2013 ve 2014 yılında, 2013’te Ruanda ülkemizde büyükelçilik açtı, 2014’te de biz Kigali’de büyükelçiliğimizi açtık. Türk Hava Yolları da uçuşlarını başlattı ve geçtiğimiz yıl itibarıyla ticaret hacmimiz de 30 milyon doları aştı ve önümüzdeki haziran ayı sonunda Afrika Birliği Örgütünün yılda yaptığı iki zirveden birisi olan zirve de Ruanda’nın başkenti Kigali’de düzenlenecektir. Dolayısıyla uluslararası toplum nazarında da şu anda Ruanda’daki hükümet ve devlet başkanı meşru bir yönetim olarak tanınmaktadır.

Teşekkür ederim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka sorusu olan var mı?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sorunun ikinci kısmı cevaplandırılmadı.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Yani o konuda yolsuzluklar var. Sürekli de yazılıyor bunlar. Yani bizim onlara verdiğimiz silahların sivilere yani generaller tarafından sivilere sızdırılmasını nasıl engelleyebiliriz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Öncelikle şu anda herhangi bir silah satışı yok. Bu anlaşmadan sonra da savunma sanayi ürünleri ihracatında görüşmeler başlanacak. Bu illa silah satışı anlamına da gelmez yani non-lethal, öldürücü olmayan malzeme yani bu askerî malzeme ki Türkiye şu anda ağırlıklı olarak Afrika ülkelerine daha çok savunma amaçlı...

BAŞKAN – Zırhlı personel taşıyıcılar gibi.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Evet.

...ateşli silahtan çok, savunma amaçlı ve lojistik amaçlı kullanılan ekipmanı tedarik etmektedir. Bunda da yine uluslararası kurallar çerçevesinde hareket edilmekte, muhatap Hükümet olarak kabul edilmektedir ve onlar da bu anlaşmalar çerçevesinde kendilerine temin edilen malzemeyi kullanmak durumundadırlar. Burada herhangi bir ihlal söz konusu olduğunda, bu da tespit edildiği takdirde böyle bir satış anlaşması süratle iptal edilecektir doğal olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 10

Buyurun Sayın Serdengeçti.

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Ben de şunu merak ediyorum: Hutular ile Tutsiler arasındaki husumet hâlâ devam ediyor mu Ruanda’da, var mı böyle bir iç savaş tehlikesi ?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Böyle bir yakın tehlike görülüyor. Dediğim gibi, iç savaş sonrası ülkede iç barış ve uzlaşma sağlanmış görünmektedir. Nitekim Cumhurbaşkanı azınlıktan olmasına rağmen, yanılmıyorsam üçüncü defa çoğunluğun, ağırlıklı olarak uluslararası standartlarda gerçekleştirilen seçimler çerçevesinde çoğunluğun oylarını alarak seçilmiştir ve yine vurgulamak isterim ki bölgenin en istikrarlı ve güvenli ülkelerinden biridir Ruanda şu anda.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Mart 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/664) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Rize Milletvekili Hasan Karal ve Karaman Milletvekili Recep Şeker'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan Cuma günü 12.00'ye kadar Komisyon ofisimize iletebilirler.

7'nci maddeye geçiyoruz.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/669) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 7 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarı 31 Mart 2016 tarihinde, tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek raporu olumlu görüşle Komisyonumuza iletilmiştir.

Ben sözü Dışişleri Temsilcimiz Sayın Büyükelçi Ali Kemal Aydın'a veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti arasında askerî eğitim iş birliği anlaşması 6 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır. Anlaşmanın Madagaskar tarafındaki onay süreci hâlen devam etmektedir.

Anılan anlaşma, iki ülke arasında askerî eğitim alanında iş birliğini tesis etmek ve tesis edilen iş birliği alanlarının tespitinin yanı sıra iş birliğinin hukuki, mali ve idari veçhelerini düzenlemektedir. Bu bağlamda, iş birliği alanları olarak harp akademileri, askerî tıp akademisi ve askerî haritacılık okullarında verilen eğitimler, kuvvetlere bağlı okullarda verilen eğitimler, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatları arasında eğitim ve öğretim, eğitim merkezlerinde görev öncesi eğitimleriyle göreve yönelik kurslar, birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi, yine birlik, karargâh ve kurumlar arası iş birliği ve temas ziyaretleri, limanlara uğrama ve yanaşma, heyet mübadeleleri, tatbikatlara gözlemci davetleri, ortak tatbikatlara katılım, eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişisi gibi hususları düzenlemektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 11

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM ALBAY İHSAN BÜLBÜL – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Büyükelçimizin belirttiği amaçlar doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri ile Madagaskar yetkilileri arasında 2014 Mayısından itibaren muhtelif gerekçelerle görüşmeler ve ziyaretler karşılıklı olarak yapılmıştır. Ancak iki ülke arasındaki askerî ilişkilerin seviyesi düşük olup bu seviyenin yükseltilmesi amacıyla bu anlaşma yapılmaktadır.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bülbül.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MADAGASKAR CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANLARDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 6 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/669) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti'nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen sayın üyelerimiz 8 Nisan 2016 saat 12.00'ye kadar iletebilirler.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyorum.

8.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Srasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Srasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/671) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 7 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarı 31 Mart 2016 tarihinde, tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek raporu olumlu görüşle Komisyonumuza iletilmiştir.

Ben, sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcimize veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Srasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırası 10 Nisan 2015 tarihinde imzalanmıştır. Mutabakat Muhtırası'nın KKTC tarafındaki onay süreci hâlen devam etmektedir.

Bu Mutabakat Muhtırası muharebe, arama kurtarma unsurları arasında eğitim, iş birliği ve birlikte çalışabilirliğin geliştirilmesi bakımından önem taşıyan Işık Tatbikatı sırasında ülkemiz tarafından KKTC'ye sağlanacak ev sahibi ülke desteğine ilişkin mali, güvenlik, lojistik, çevresel koruma, tıbbi destek, personel konuları ile muhabere, tazminat talepleri, uçuş emniyeti hususları ve bunlara dair usul ve esasların belirlenmesi amacını taşımaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 12

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM ALBAY İHSAN BÜLBÜL – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ışık tatbikatları 2009 yılından bu yana icra edilmekte olup yılda 2 dönem hâlinde planlanmaktadır. 2012 yılından bu yana bu 2 dönemden birisi millî, diğeri ise uluslararası ölçekte yapılmaktadır. Bugüne kadar toplam 9 adet millî, 4 adet uluslararası olmak üzere toplam 13 adet tatbikat icra edilmiştir.

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRISTÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYEDEKİ IŞIK TATBİKATI SIRASINDA EV SAHİBİ ÜLKE TARAFINDAN SAĞLANACAK DESTEK KONUSUNDA MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 10 Nisan 2015 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırası"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/671) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt ve Karaman Milletvekili Recep Şeker'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 Cuma günü saat 12.00'ye kadar iletebilirler.

9'uncu maddeye geçiyoruz.

9.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/681) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 8 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarı 31 Mart 2016 tarihinde, tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek raporu olumlu görüşle Komisyonumuza iletilmiştir.

Sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşması 3 Mart 2015 tarihinde Lizbon'da imzalanmıştır. Anlaşmanın Portekiz tarafındaki onay süreci tamamlanmıştır.

Anlaşmanın amacı, Türkiye ile Portekiz arasında savunma sanayisi alanında yürütülen iş birliği faaliyetleri sırasında mübadele edilen veya üretilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemelerin güvenliğinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir. Anlaşma, iki ülke arasında savunma sanayisi alanında yürütülen faaliyetler çerçevesinde yapılabilecek iş birliği esnasında savunma sanayisi güvenliğinin sağlanması amacıyla ülkemizde Millî Savunma Bakanlığının denetimi altında bulunan savunma sanayi ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve özel firmaları bağlayıcı nitelikte hükümler içermektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 13

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM ALBAY İHSAN BÜLBÜL – Sayın Başkanım, ilave edeceğimiz bir husus yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bülbül.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PORTEKİZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GİZLİLİK DERECELİ BİLGİNİN KARŞILIKLI KORUNMASI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 3 Mart 2015 tarihinde Lizbon'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/681) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Akseray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt ve Rize Milletvekili Hasan Karal'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan Cuma günü saat 12.00'ye kadar Komisyon bürosuna iletebilirler.

Bu aşamada Millî Savunma Bakanlığı temsilcilerine teşekkür ediyoruz.

Gündemin 10'uncu maddesine geçiyoruz.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/405) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 23 Aralık 2015 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun kıymetli üyeleri; Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptı 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta imzalanmıştır. Mutabakat zaptının Irak'taki iç onay sürecinin devam ettiği öğrenilmiştir.

Mutabakat zaptının başlıca amacı, Türkiye ve Irak arasında uzun vadeli dostluk ve iş birliği bağlarının güçlendirilmesi, iki ülke arasında daha yakın bir ekonomik ortaklığın teşvik edilmesi, iki ülke fuarcılık sektörleri arasında daha güçlü bağların geliştirilmesi ve yine iki ülkede karşılıklı fuar organizasyonlarının gerçekleştirilmesidir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ekonomi Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Müsteşar Yardımcısı Tarık Sönmez, buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Başkanım, çok kıymetli üyeler; malumunuz, ikili ilişkilerde fuarlar önemli bir yere sahip. 2015 yılı itibarıyla Irak'ta 3 adet millî katılım fuarı düzenledik ve 21 adet de bireysel katılımı destekledik. Irak'ın malum durumu nedeniyle bu sayılar son dönemlerde biraz azalmıştır. Normalde dönüşle birlikte bu rakamın artacağını tahmin ediyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 14

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI İLE IRAK CUMHURİYETİ TİCARET BAKANLIĞI ARASINDA IRAK VE TÜRKİYE'DE DÜZENLENEN FUARLARA YÖNELİK MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/405) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan ve İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 Cuma günü saat 12.00'ye kadar Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 11'inci maddesine geçiyoruz.

11.- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/574) esas numaralı Tasarı 3 Aralık 2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 28 Ocak 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta imzalanmıştır. Mutabakat Zaptı'nın Irak'taki onay sürecinin hâlen devam ettiği öğrenilmiştir. Söz konusu zaptın temel amacı serbest bölgelerin ülkelerin ekonomik gelişiminin teşviki ve hızlandırılmasındaki etkisi ile iki ülke arasında mevcut olan dost ve komşuluk ilişkilerini serbest bölgeler alanında daha da güçlendirmektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Sayın Sönmez, sizin ekleyeceğiniz bir şey var mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, ülkemizin serbest bölge alanındaki tecrübesinin aktarılması ve bu yolla Türk yatırımcılarının Irak'ta yatırımlarının artırılması amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen sayın üyemiz...

Sayın PİR, buyurun.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii ki dış ticareti geliştirmek gibi konular da önemlidir. Şeyi sormak istiyorum sadece: Bu Irak'la aramızda serbest bölgelerle ilgili, serbest bölge projeleri var mı? Kaç tane vardır, nerede vardır gibi konularla ilgili bize bilgi verirseniz bölge vekili olarak da ayrıca sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 15

Sayın Sönmez...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜŞTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, çok kıymetli üyeler; bu mutabakatla, Sayın Dışişleri Temsilcimizin de ifade ettiği gibi, iki ülke arasındaki serbest bölgeler alanında teknik iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanıyor. Malum, bilindiği üzere, Irak'ta bu anlamda bir bölge tesisi mevcut bulunmamakta, daha çok ülkemizde 19 adet serbest bölgemiz var. Bizim onlara serbest bölgeler alanındaki teknik iş birliği noktasındaki bilgi aktarımımız, tecrübe paylaşımımız öngörülmekte. Artı, az önce ifade etmeye çalıştığım üzere, Irak'ta kurulabilecek serbest bölgeler üzerinden Türk yatırımcılarımızın orada yatırım yapması ve bu anlamda da Türk ihraç ürünlerinin Irak'ta daha fazla yer bulması amaçlanmakta. Ama, yine ifade etmeye çalıştığım üzere, Irak'taki mevcut konjonktür şu an için belki buna müsait değil, ama bu düzeldiği takdirde orada böyle bir yapının olabileceğini düşünüyoruz. Ama şu an için Irak değil belki ama İran'la benzeri bir yapının, serbest bölge olmasa da, bir organize bölgenin kurulması noktasındaki çalışmaların varlığını ifade edebilirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜŞTEŞARLIĞI İLE IRAK CUMHURİYETİ TİCARET BAKANLIĞI ARASINDA SERBEST BÖLGELER ALANINDA İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/574) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve Rize Milletvekili Hasan Karal'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 saat 12.00'ye kadar Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 12'nci maddesine geçiyoruz.

12.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/663) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 1 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben ilk özü Dışişleri Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

Buyurun Sayın Aydın.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜŞTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması 21 Kasım 2014 tarihinde Ekvator Ginesi'nin Başkenti Malabo'da imzalanmıştır. Anlaşmayla, esas olarak, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla her türlü önlemin alınması ve karşılıklı ticari münasebetlerin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu itibarla, tarafların mutabakatıyla anlaşmaya ülkeler arasında serbest ticaret anlaşması müzakerelerine başlanacağına ilişkin bir madde de dercedilmiştir.

Buna ilaveten, yine, anlaşmanın 2'nci maddesiyle taraflar birbirlerine en çok kayırlan ülke muamelesi yapacaklardır. Henüz Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan bir ülkeye karşı anılan söz konusu tavizin firmalarımızın Ekvator Ginesi pazarına girişini kolaylaştırması beklenmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 16

Diğer yandan, anılan anlaşmanın başarılı bir şekilde uygulanması, uygulamada çıkabilecek sorunların incelenmesi ve iki ülke arasında yeni iş birliği imkânlarının belirlenmesi için Türkiye Ekvator Ginesi karma ekonomik komisyonu kurulması da kararlaştırılmıştır.

Bütün bunlardan dolayı, söz konusu anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle ülkemiz ve Ekvator Ginesi arasındaki ekonomik ilişkilerin ivme kazanacağı değerlendirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Sönmez...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, son on yılda 4 katı civarında bir artışı var ihracatta. Dolayısıyla bu anlaşmayı önemli görüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sönmez, teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen Komisyon üyemiz yok.

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE EKVATOR GİNESİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ, EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 21 Kasım 2014 tarihinde Malabo'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/663) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan ve Karaman Milletvekili Recep Şeker'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 saat 12.00'ye kadar Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 13'üncü maddesine geçiyoruz.

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/670) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 7 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 9 Ekim 2012 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. Anlaşmanın Sierra Leone tarafındaki onay süreci devam etmektedir. Ülkemiz ile Sierra Leone arasındaki ilişkiler iyi düzeyde seyretmektedir. İki ülke arasında başta İslam İşbirliği Teşkilatı olmak üzere, uluslararası örgütler zeminindeki iş birliğimiz ilişkilerimize içerik kazandırmaktadır. İmzaladığımız bu ticari ve ekonomik anlaşmayla esas olarak ikili ekonomik münasebetlerin geliştirilmesi ve Türkiye-Sierra Leone karma ekonomik komisyonu kurulması hedeflenmektedir. 2014 yılındaki ikili ticaret hacmi yaklaşık 72 milyon dolar iken bu bölgede baş gösteren ebola salgını dolayısıyla geçtiğimiz yıl bu ticaret hacmi 45 milyon dolarlar düzeyine inmiştir. Yine, ebola salgınının sona ermesiyle önümüzdeki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 17

dönemde ticaretimizin bu ülkeyle daha da artması beklenmektedir. Dolayısıyla, anlaşmanın yürürlüğe girmesi de bu ticari ilişkilerimize ilave bir ivme kazandıracaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Sayın Sönmez...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – İlave edecek bir husus yoktur Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz yok.

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIERRA LEONE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Ekim 2012 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/670) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Rize Milletvekili Hasan Karal ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan 2016 Cuma günü 12.00'ye kadar Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 14'üncü maddesine geçiyoruz.

14.- *Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/680) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 8 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışişleri Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki Ve Korunmasına İlişkin Anlaşma 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşma'nın Kenya tarafındaki onay süreci devam etmektedir.

Kenya "coğrafi konumu, görecelik gelişmişlik düzeyi, bölgesel barışa katkısı" gibi nedenlerle Sahraaltı Afrika'nın önde gelen ülkeleri arasında yer almaktadır. Afrika ortaklık politikamız çerçevesinde kıtada ağırlıklı konumda bulunan Kenya ile her alanda ilişkilerin geliştirilmesine özel bir önem vermekteyiz. Ülkemizin Sahraaltı Afrika'daki en eski diplomatik temsilcilerinden birisi de Nairobi'dedir. 1968 yılında büyükelçiliğimizi Nairobi'de açtık. Kenya da 2012 yılında Ankara'da büyükelçilik açtı. Ayrıca, son dönemde karşılıklı üst düzey ziyaretler gerçekleştirilmektedir.

2001 yılında 13 milyon dolar olan ikili ticaret hacmi geçtiğimiz yıl sonunda 145 milyon dolara ulaşmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşvik Ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın Afrika açılım ve ortaklık politikamız çerçevesinde, Afrika ülkelerine yönelen Türk yatırımcıların bu kıtanın en önemli ülkelerinden biri olan Kenya'ya yönelik yatırımlarının artmasına vesile olacak ve Afrika'daki varlığımızın genişlemesine katkıda bulunacaktır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 18

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Sönmez...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, çok kıymetli üyeler; 2003 yılında başlatılan Afrika ülkeleriyle ticaretin geliştirilmesi stratejisi kapsamındaki çalışmalar sonucunda ticaret belli bir noktaya geldi malumunuz. Bunu takiben o ülkelerde, Afrika'nın tamamında taahhüt sektörümüz ve yatırımlar da belli bir olgunluğa ulaştı. Dolayısıyla, bizler, Afrika ülkelerinin hemen hemen tamamında yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmasıyla burada olabilecek sıkıntıları aşma noktasında yatırımcılarımızı güvence altına almak istiyoruz. Bu anlaşma bu anlamda önemlidir.

Arz ederim.

BAŞKAN –Teşekkür ederim Sayın Sönmez.

Söz almak isteyen üyemiz yok.

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/680) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti'nin özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon Raporu'na muhalefet şerhi koymak isteyen üyeler 8 Nisan 2016 Cuma günü saat 12.00'ye kadar Komisyon büromuza iletebilirler.

Gündemin 15'inci maddesine geçiyoruz.

15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/682) esas numaralı Tasarı 24 Şubat 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Mart 2016 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ben sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcimiz Sayın Aydın'a veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma 11 Aralık 2013 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşmanın Benin tarafındaki onay süreci devam etmektedir. Benin, Batı Afrika'da son yıllarda ilişkilerimizin geliştiği bir ülkedir. Özellikle Benin'den ülkemize yönelik Cumhurbaşkanlığı düzeyinde üst düzey iki ziyaret 2013'ten bu yana gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 2013'te Benin Ankara'da büyükelçilik açtı. 2014'te de biz Benin'in Hükümet merkezi Kotonu'da bir büyükelçilik açtık. Türk Hava Yolları da yine 2014 Haziranında Kotonu'ya İstanbul'dan seferler başlattı. Bu seferlerin başlaması vesilesiyle de 24 Haziran 2014 tarihinde 2'nci Türkiye-Benin İş Forumu Kotonu'da düzenlendi. Bu Anlaşma ile gelişen ticari ve ekonomik ilişkilerimizin hukuki çerçevesi daha da güçlendirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 19

Sayın Sönmez...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – İlave edilecek bir husus bulunmamaktadır

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Ziya Bey.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün çok hızlı gidiyoruz, o yüzden bir soru soralım dedim, çok da hızlı bitirmeyelim.

HALİL ÖZCAN (Şanlıurfa) – Yavaşlatacaksınız bizi.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Efendim?

HALİL ÖZCAN (Şanlıurfa) – Bunun için yavaşlatmak mı istiyorsunuz bizi?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Hayır, yani bilgi açısından tabii ki.

Benin muhtemelen hiçbirimizin ya da çoğumuzun gitmediği, bilmediği bir ülkedir. Böyle anlaşmalar yapılıyorsa elbette ya şu anda ihtiyaç vardır ya da önümüzdeki dönemde ihtiyaç duyulacaktır.

Şimdi, bizim vatandaşlarımız şu anda Benin’de ne gibi yatırımlar yapıyor; hangi alanlarda, sektörlerde? Bu konularla ilgili kısa bir bilgi verirseniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Sönmez, buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, Benin, evet, ismi çok fazla duyulmayan küçük bir ülke fakat özellikle 100 milyon dolarlık ihracatımız var aşağı yukarı, bu yıl biraz düşük, 2015 itibarıyla. Bunun çok önemli bir kısmı hububat ve bakliyat kısmında yoğunlaşmış durumda. Benin’in ihtiyaç duyduğu gıda maddelerinin önemli bir kısmını biz karşılıyoruz. Geçen yıl yaklaşık olarak 40 milyon dolar civarında makarna, 20 milyon dolar civarında da un ihracatımız var Benin’e. Benin Afrika’daki birkaç ülkeden bir tanesi. En büyük tedarikini Türkiye’den yaptı. Dolayısıyla şu anda da koruma refleksinin çok geliştiği dünyada, birçok ülkede yerli üreticiler dışarıdan yapılan büyük montanlı ithalatlarda, kendi ülkelerini baskıda tutmak suretiyle, vergilerin artırılması ya da koruma önlemleri alınması noktasında bir trend var. Bunu aşmak adına biz, Yatırımların Karşılıklı Teşviki Anlaşması’yla o ülkede yatırım yapacak, böyle bir durum olduğunda yatırım yapmak suretiyle, bu duvardan arındırılmak suretiyle o ülkeye ihracatını veya o ülkedeki tedarikini yapmak isteyen yatırımcılarımızın önünü açmak adına, biraz ön almak adına yapıyoruz. Belki bugün Benin’de koruyacağımız çok fazla yatırımımız mevcut durum itibarıyla olmayabilir ama bu anlaşmalar uzun vadeli geçerli anlaşmalar, önümüzdeki on yılı, on beş yılı, yirmi yılı garanti altına almak istiyoruz. Dolayısıyla, bizim şu anki münferit bildiğimiz bazı küçük yatırımcılarımız gıda alanında, tekstil alanında olan yatırımcılarımız ve bir miktar da demin arz etmeye çalıştığım, Afrika ülkelerinin tamamı için söylemeye çalıştığım taahhüt sektörümüz, küçük çaplı müteahhitlerimiz projeler almaya başladılar. Benin’le ilgili rakam şu an belki yanımda yok, ifade etmeyebilirim ama küçük ölçekli müteahhitlik sektörü yatırımlarımız var. Bu, Yatırımların Karşılıklı Teşviki Anlaşması orada yapılacak olan, tüm yatırımlara şamil olan, bunları koruyacak olan bir anlaşma olacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Küçük bir ülke, 100 milyon dolar iyi.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Yani sizin anlattıklarınızdan, tamam, bir “preference” olup olmadığını anladık ama herhâlde bir “preference”, ona yakın bir şey düşünülüyor. Çünkü ülkeler kendi ekonomisini korumak için bazı yollara başvuruyorsa bunun baypas edilmesi ya da önlenmesi ancak bir “preference”le olunabilir. Böyle bir şey düşünülüyor mu Afrika’da yoksa...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, çok kıymetli üyeler; Afrika’nın, malum, hemen hemen Sahraaltı’nın tamamı için söyleyebiliriz, yerleşik bir piyasa ekonomisi bulunmamakta. İç karışıklıklar, ekonomik manada karışıklıklar olabiliyor. Yatırımların Karşılıklı Teşviki Anlaşması, Sayın Müsteşar Yardımcımızın da ifade ettiği gibi, işte, iç savaş hâllerini, orada olabilecek olağanüstü durumları, en çok kayrılan ülke prensibi noktasındaki ayrımı gözetilen bir dizi hususu kapsayan bir anlaşma. Dolayısıyla, bir Batı ülkesinde olduğu gibi piyasa ekonomisi tam olarak işlemediği için, orada olabilecek en ufak bir sıkıntıda firmalarımızın yatırımları nedeniyle zarara uğramaları bakımından devletin garantisi altına girmesi noktasında da bu anlaşma önemli. Afrika’nın tamamı için bunu söyleyebiliriz.

BAŞKAN – Ben kısa bir ekleme yapayım bu konuyla ilgili, özel ilgilendiğim alan olduğu için. Afrika’da bu tür anlaşmalar aslında oradaki ülkelerin lehine, çünkü bu tür anlaşma olmadığı zaman yatırımcı da gitmiyor. Dolayısıyla yatırımcı gitmediği zaman, sermaye girişi olmadığı zaman oradaki ekonomi de canlanmıyor. Bu tür anlaşmalarla hem giden yatırımcı korunmuş oluyor ama korunacağı için de, daha çok yatırımcı gittiğinden oradaki ülke bundan faydalanmış oluyor, yani çift taraflı bir fayda oluyor.

Buyurun Sayın Aydın.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ ALİ KEMAL AYDIN – Bir iki cümle de ben izninizle eklemek istiyorum.

Şimdi, tabii, Afrika ülkelerinin, özellikle Benin bağlamında, imkânları, ekonomik kaynakları sınırlı. Çok sayıda proje için Eximbank kredisi, hatta tavizli kredi talepleri var; hidroelektrik santrallerinin yapılması, kara yollarının yapılması, hastanelerin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih : 7/4/2016

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 20

yapılması yönünde. Görüşmeler Eximbankta da devam ediyor. Bizim büyük müteahhitlik firmalarımız da -isim burada zikretmeye gerek yok herhâlde- sürekli temas hâlindedir. Önümüzdeki dönemde, yani onlarca milyon dolarlık projelerin gerçekleşme ihtimalini yüksek olarak değerlendiriyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENİN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Aralık 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/682) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu hakkında Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti ve Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon Raporu'na muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz 8 Nisan Cuma günü saat 12.00'ye kadar Komisyon bürosuna iletebilirler.

Değerli katılımcılar, sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yok ise Dışişleri Komisyonunun 26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı 24'üncü Toplantısını kapatıyorum.

Komisyon üyelerimize ve Hükümet temsilcilerine teşekkür ediyorum, iyi günler diliyorum.

Kapanma Saati: 12.09

